

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Kiss Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Petőfi tér 2. I/3.; ügyintéző: ifj. Dr. Kiss István ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Berényi Levente ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Váczi M. u. 41.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, 296 457 Ft fuvardíj és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2007. május 3-án meghozott 8.G.15-06-0040092/13. számú ítélete ellen, a felperes részéről 14. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 296 457 (Kettőszázkilencvenhatezer-négyszázötvenhét) Ft és annak 2006. május 11-től 2006. június 30-ig évi 6%-os, 2006. július 1. napjától kezdődően pedig a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű kamatát, valamint 62 600 (Hatvankettőezer-hatszáz) Ft összevont első- és másodfokú perköltséget.

Mellőzi a felperesnek „a felperes” (helyesen: alperes) javára elsőfokú perköltség fizetésre kötelezését.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2007. május 3-án, 13. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest (!), hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 17 760 Ft perköltséget.

A megállapított tényállás szerint 2006. március 30-án az alperes televíziókészülékek fuvarozását rendelte meg a felperestől, a törökországi város1-ből a szlovákiai város2-be, bécsi vámkezeléssel.

A fuvarfeladat teljesítése közben a felperes tehergépkocsija balesetet szenvedett oly módon, hogy ország1 egy hídon történő áthaladás során a felperes szabályosan közlekedő járművébe egy másik magyar kamion hátulról belehajtott. A baleset következtében a felperesi szerelvény pótkocsijának hátsó része megsérült, valamint eltört a pótkocsi ajtajára helyezett vámzár is. Ezért a baleset során intézkedő rendőrök a sérült pótkocsit új pecséttel zárták le.

A felperes utasítására a sérült jármű rakományát város3-ban egy másik, nem a felperes tulajdonát képező szerelvényre átrakodták.

Az áru kiszolgáltatására - az alperes utasítására - a szlovákiai város2 helyett város4-ben került sor, 2006. április 12-én. A kiszolgáltatáskor a televízió készülékeket tartalmazó dobozok közül mintegy 10 db-on sérülések látszóttak, ezért a felperes gépkocsivezetője kérte a címzettet a küldemény átvizsgálására. A címzett néhány dobozt megbontott, az azokban lévő készülékeket sértetlennek találta, ezért a további dobozokat nem bontotta meg és a fuvarlevelet megjegyzés nélkül aláírta.

A 2006. április 12-én átvett rakományt az alperes április 19-én tételesen megvizsgálta és megállapította, hogy a 320 db tv készülékből 16 db megsérült. A károsodás tényéről az alperes képviselője a felperes képviselőjét telefonon értesítette és közölte, hogy a megbízója a kár összegének meghatározására szakértőt kért fel.

Az alperes megbízójának felkérésére 2006. április 23-án elkészített szakértői vélemény a kár összegét 1 104 Euro-ban határozta meg.

2006. május 5-én a felperes 604 193 Ft fuvardíjról állított ki számlát az alperes felé, melynek esedékességét 2006. május hó 10. napjában jelölte meg.

Az alperes a részére megküldött számlát csak részben egyenlítette ki. Abból 1 104 Euro-nak megfelelő összeget (296 457 Ft-ot) visszatartott arra hivatkozással, hogy a felperes a fuvarfeladatot hibásan teljesítette, mivel az áru egy része sérülten érkezett a címzethez. A küldeményben keletkezett kár összegét tehát az alperes a felperesnek járó fuvardíj összegébe beszámította.

A felperes a keresetében 296 457 Ft fuvardíj és járulécai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset teljes mértékben történő elutasítását kérte. Nem vitatta a felperes követelésének sem a jogalapját, sem az összegét, azonban a felperesi követelés erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a felperes az áru egy részét sérülten szolgáltatva ki és ezzel számára a keresetben megjelölt összeggel azonos mértékű kárt okozott.

A felperes az alperes beszámítási kifogásának az elutasítását kérte. Vitatta az alperesnek az az állítását, hogy az árut sérülten szolgáltatva ki a címzettnek.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokolásában megállapította, hogy az alperes a per során csatolt okiratokkal kétséget kizáróan bizonyította azt az állítását, hogy a fuvarfeladat teljesítése során a rakomány egy része megsérült és emiatt őt a beszámítási kifogásában megjelölt összegű kár érte. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes a „Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről” szóló, Genfben, az 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezmény (CMR.) kihirdetéséről szóló 1971. évi 3. sz. tvr. 17. cikkének 2. pontjába foglalt, a felelősség alóli mentesülését megalapozó körülményre nem hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását és az alperes keresete szerinti marasztalását kérte.

Hivatkozott a CMR. 30. cikk 1. pontjára és állította, hogy mivel az alperes a küldemény állítólagos károsodását írásban felé nem jelezte, a fuvarlevelet ugyanakkor megjegyzés, vagy fenntartás nélkül aláírta, utóbb eredményesen már nem hivatkozhatott a kiszolgáltatott áru sérülésére.

Utalt arra is, hogy az elsőfokú eljárás során csatolt szakértői vélemény megrendeléséről, elkészítéséről, illetve annak tartalmáról őt az alperes a pert megelőzően nem értesítette, azt csak az utolsó tárgyalást megelőzően csatolta az alperes az iratokhoz, ezért a szakértői vélemény beszerzésének módja, felhasználhatósága „vitatható”. Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság a küldemény károsodását mégis megállapítaná, hivatkozott a CMR. 17. cikk 2. pontjára, amely szerint a fuvarozó mentesül a felelősség alól, ha az áru sérülését olyan körülmény okozta, amelyet a fuvarozó nem kerülhetett el és amelynek következményeit nem állott módjában elhárítani. Álláspontja szerint ugyanis annak következtében, hogy a fuvarozás során történt baleset nem a felperes hibájából következett be, a CMR. hivatkozott rendelkezése alapján a felperes mentesül a küldemény sérüléséből eredő kár megtérítése alól.

Az alperes a fellebbezésben előadottakra nem tett észrevételt.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az így megállapított tényállásból levont jogi következtetései azonban tévesek voltak.

A CMR. 30. cikkének 1. pontja szerint, ha a címzett az árut anélkül vette át, hogy annak állapotát a fuvarozóval együtt megvizsgálta volna, vagy a hiány, illetve a sérülés általános természetének megjelölésével fenntartását a fuvarozóval közölte volna, az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy az árut a fuvarlevélben leírt állapotban vette át; a fenntartást külsőleg felismerhető hiány, vagy sérülés esetében legkésőbb az átvétel időpontjában, külsőleg fel nem ismerhető hiány vagy sérülés esetében pedig a kiszolgáltatás időpontjától számított 7 napon belül - vasár- és ünnepnapokat nem számítva - kell a fuvarozóval közölni. Külsőleg fel nem ismerhető hiány, vagy sérülés esetében az említett fenntartást írásban kell közölni.

A fuvarozás során keletkezett árukár bejelentésére tehát a jogszabály határidőt állapít meg, és előírásokat tartalmaz a bejelentés formájára is. E rendelkezések célja a fuvarozóval szemben érvényesíthető kárigénnyel kapcsolatos későbbi bizonyítási nehézségek elkerülése, illetve minimalizálása.

Az adott esetben a címzett a küldeményt kifogás nélkül átvette. A fuvarlevélen az áru (esetleges) sérülésére vonatkozó fenntartást, megjegyzést nem tett. Az átvételt követő 7 napon belül pedig a kárigényét a felperessel írásban nem közölte.

Ezért - a CMR. fenti rendelkezése alapján - törvényi vélelem szól amellett, hogy a felperes által fuvarozott áru a kiszolgáltatáskor sérülésmentes volt. Az alperesnek ezt a törvényi vélelmet kellett volna megdöntenie ahhoz, hogy a beszámítási kifogását a bíróság alaposnak fogadhatta el.

A másodfokú bíróság megállapítása szerint az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes az eljárás során csatolt okiratokkal a törvényi vélelmet megdöntötte és kétséget kizáróan bizonyította, hogy az áru egy része már a kiszolgáltatáskor sérült volt, tehát a beszámítási kifogásában hivatkozott kára a felperes fuvarozási tevékenységével okozati összefüggésben következett be.

A bizonyítékok értékelése során ugyanis az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak a körülménynek, hogy az alperes által csatolt „szakvélemény” elkészítése és az áru kiszolgáltatása között 10 nap telt el, amely időszak alatt az alperes - általa is elismerten - a kárigényét a felperes felé írásban nem jelezte. A CMR. 30. cikkének 1. pontjában meghatározott, a forgalombiztonságot és a bizonyítási nehézségek kiküszöbölését szolgáló határidőkhöz a jogszabály nem fűz jogvesztéssel járó következményt. Az indokoltan rövid határidők elmulasztását követően azonban a bizonyítékoknak minden kétséget kizáróaknak kell lenniük ahhoz, hogy a fuvarozó felelősségét azok alapján meg lehessen állapítani.

A perbeli esetben azonban a felperes távollétében és előzetes értesítése nélkül lefolytatott helyszíni vizsgálatra alapított, a kiszolgáltatás után 10 nappal a megrendelő megbízásáról elkészített „szakvéleményt” nem lehetett az áru kiszolgáltatáskori sértetlen állapotára vonatkozó törvényi vélelem megdöntésére alkalmas bizonyítékként elfogadni.

Nem volt alkalmas az alperes részéről állított árukár bizonyítására a 2006. április 19-én keltezett „feljegyzés” megnevezésű okirat sem, azt ugyanis bizonyítékként nem, hanem csak az alperes nyilatkozataként lehetett a perben értékelni.

Egyéb, az alperes részéről állított árukár bekövetkezését igazoló bizonyítékot pedig az alperes az eljárás során nem szolgáltatott és nem ajánlott fel.

Ezzel szemben az eljárás során kihallgatott tanú1 gépkocsivezető a tanúvallomásában az áru kiszolgáltatáskori sérülésmentességét igazolta.

Az elsőfokú bíróság tehát a rendelkezésére álló bizonyítékok téves értékelésével állapította meg, hogy az alperes az eljárás során kétséget kizáróan bizonyította, hogy a fuvarfeladat teljesítése során a perbeli rakomány egy része megsérült, amely miatt a beszámítási kifogásában állított kára keletkezett a felperes fuvarozási tevékenységével okozati összefüggésben. A perbeli bizonyítékok okszerű mérlegelésével ugyanis helyesen arra a következtetésre lehet jutni, hogy az alperes az áru sértetlen kiszolgáltatásának vélelmét nem tudta megdönteni. Ezért a beszámítási kifogása nem volt alapos.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest a felperesnek a másodfokú eljárás során tartott tárgyaláson pontosított kereseti kérelme szerint marasztalta.

A másodfokú tárgyaláson ugyanis a felperes a kamatigényének kezdő időpontját 2006. május 11. napjában jelölte meg, amelyet a Debreceni Ítéltábla alaposak talált, figyelemmel egyrészt a számlában feltüntetett teljesítési határidőre (2006. május 10.), másrészt arra, hogy az alperes a számla 296 457 Ft-ot meghaladó részét 2006. május 9-én nem vitásan kiegyenlítette, amely körülmény cáfolta az alperesnek azt az állítását, hogy a peres felek 45 napos fizetési határidőben állapodtak meg.

A kamat mértékét a másodfokú bíróság a felperes pontosított keresete és a Ptk. 301/A.§ (2) bekezdése alapján határozta meg, figyelemmel a Pp. 215.§-ába foglalt korlátozó rendelkezésre is.

(A Debreceni Ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része elírást tartalmazott, amikor a bíróság a felperest a felperes javára kötelezte 17 760 Ft elsőfokú perköltség fizetésére. A felperes perköltségfizetésre kötelezésének mellőzésekor a Debreceni Ítéltábla a nyilvánvaló elírási hibát is kijavította.)

A felperes - eredményes fellebbezése folytán - teljes egészében pernyertes lett. Ezért a Debreceni Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a peresztes alperest a felperes ügyvédi munkadíjból és lerótt eljárási illetékekből eredő első- és másodfokú perköltségei megfizetésére, amelyből az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a.) pontjában, az (5) bekezdésében, valamint a 4/A.§-ában foglaltak figyelembevételével.

Debrecen, 2008. február 20.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-